

Előfizetési ár

Helyben, kézhez kifizetés:	
Helyben -----	2 korona
Külföld -----	4 korona

KECSKEMÉTI LAPOK

Megjelen minden nap
 kétféle és
 ünnepnapon nap kivételével

Védjékre, postán külföld:

Helyben -----	3 f 50t
Külföld -----	7f - 4

(KECSKEMÉTI FRISS ÚJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

A lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadóhivatalnál intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: **141.** Lapfoglalós: **A Nyomdarszerényvárosaság.**

Várjuk a fordulatot...

Macchiavelli írja egyik munkájában azt az okosodást, hogy a jó politikus előbb összehuzza a nép nyakára körül a szenvedés, a nyomorúság, az üldözés kötélét, aztán — hacsak valamiképp is tágit rajta, boldogan arat-hatja le a hálás tapsokat.

A véletlennek az a viszonylagos összejátszása, melyet közönségesen Sorskant nevezünk, ugyálszik teljesben Macchiavelli tanítványa, azzal a különbséggel, hogy csak szükíti, egyre szükíti a köteleket, anélkül, hogy reflektálna a halánkra, hogy bármit is tágitana az egyre öszszébb szükülő hurkon. Magyarországot az utolsó esztendőben, mint a viharvert, holtra sebesült vadat hajszolták a szerencsétlenségek kopói.

Mikor — körülbelül egy esztendeje — kitört a balkáni vérfürdő. Magyarországot egész pénzpiaca megrázkódott, mintegy megroppant a háborús szomszédság rettenetes ölelése alatt. A háborús feleken kívül talán egy államt sem rázkódott meg annyira a háború, mint a közvetlenül szomszéd Magyarországot. Hozzájárult ehhez a belpolitikai anarchia, az egymástróloldó szenvedélyes parlamenti harcok féktelensége, amelyek csak azért nem fájtak jobban el, mert a fegyveres hatalom kizárólag az egyik részen volt.

Igy őrlődött lassan az ország hajtete, kereskedelme, gazdasági ereje majdnem teljesen rommá. Milliós cégek összeroppanásai, az ennek nyomában járó infernális kétségbeesés a kisebb vesztésekkel menekültek is arra késztette, hogy az újabb kockázatoktól óvakodjanak. Ezt teljessé tette a páni-kot s a pénz ugy elünt ebből az országból mintha soha nem is lett volna.

A hurok, melyet a sors szorított az ország nyakára köré, még mindig nem akart tágulni, sőt még jobban összehúzódkott. A balkáni háború első és második részletét követte a harmadik, a szövetségesek háborúja, mely újabb kudarcokat hozott külpolitikánk számára. A bécsi diplomácia ügytelensége több százezer munkaerőt vont el majdnem egy évig az ország erejéből, anélkül, hogy ennek ellenértéképpen a legminimálisabb hasznot is hajtotta volna az országnak.

Közben tavasz, majd nyár lett és az ország nyakán még jobban összehúzódkott a hurok. A tavasz rettenetes hóviharakat hozott, a nyár árvizeket,

amelyek falvakat és megyéket tettek tönkre. Hideg, komisz nyár volt az idei. Most itt van az ősz, vége a háborúnak is és remény száll a szívünkre. Talán leoldódik a hurok a nyakunkról és föllelegeztünk kissé.

De nem! Itt az újabb megpróbáltatás, itt a kolera!

A háborúk sötét árnyéka, amely ott imbolyog feketén minden háború után: a kolera, besötétíti Magyarországot is. Az árnyék átsurrant a Balkánról hozzánk. Meghökent rémülettel fogadjuk, amelyben azonban még mindig bent remeg az öntudatlan reményesség, hogy a kolera nem fog nagyobb károkat tenni nálunk.

Pedig tudjuk, látjuk, irtózva nézük, hogy Romániában, Szerbiában, közvetlen határainkon ezrével szedi már áldozatait és immár hálunk is meg kezdte munkáját, pontos kötelesség tudással.

És mégsem tudunk annyira megijedni, hogy az egész ország egy irtózatos, megriadt erőfeszítéssel utját állja a rémnek; nem tartunk eléggé össze, hogy mint egységes ellenfél zárkózzunk el előle: össze vagyunk marangolva, teljes lethargiába estünk, a korábbi borzalmak és rémületek letiporakt, elvetkét minden védekező erőnkét egy újabb ellenséges rohamra elől. Ha egy bekében, jólétben pihent, gazdaságilag erős nemzetre ront így rá a járvány, az kivédhetetlen a támadását ha be is jön, kiverheti az országból, megfeszített energiával csökkentheti az erejét és visszavetheti.

Mi el vagyunk fáradva, nincs fegyelmyosságunk az újabb borzalmak iránt, ugyszólván nem teszünk mást mint reménykedünk s várjuk, mikor lesz a szerencsétlenségek sorozatának vége. A hurok már tulságosan öszszeszorult a nyakunkon. Várjuk a fordulatot. Várjuk, hogy elmúljék ez a baj is a fejünkőről és várjuk a fordulatot a politikában is, a gazdasági életben is, mindenben és mindenütt, mert minden vonalon tönkre vagyunk téve . . .

Megalakult az alkotmánypárt.

Országos érdeklődés mellett történt a legújabb politikai pártunk megalakulása. Vasárnap délelőtt volt a zászlóbontás a Ferencvárosi Polgári Körben. A gyűlésen **Andrássy Gyula** gróf nagy beszédet mondott, melynek keretében kiemelte, hogy az országos alkotmánypárt arra törekszik, hogy megerősítse az alkotmányt s elősegítse a

nemzet liberális, szociális és gazdasági fejlődését. Hangsúlyozta azt is, hogy *hatalomra törekszik*, mert a mai rendszert megakarja dönteni s ez a cél vezette arra, hogy programjából kihagyja a katonai követeléseket. *Désy Zoltán*on kívül még *Mezőssy Béla* szólalt föl, aki melegen és nemes lendülettel bucsuzott a függetlenség pártól s arra kérte új elvbartait, hogy testvéri vonzódással szövetkezzenek az ellenzékkel.

Beköszöntő.

A kecskeméti jogakadémia 1913 szeptember 14-iki éremgyűltő ünnepélyén elmondta: *Dr. Csokly István*, jogakadémiai tanár.

Ünnepel Gyülekezett!

Tegnapelőtt Bécsben talált szeretett direktorom levele, melyben arról volt szives értesíteni, hogy a mai ünnepély programjában székfoglaló, helyesebben beköszöntő beszéddel szerepeljek. Akadémiai tanári székemet ugyanis, ha nem is nyilvános rendezvényi professzori minőségben, *teljesség* már a mult év őszén elfoglaltam, amikor nagy vonásokban körvonakait adtam kövendő szempontjaink: *jogilag* pedig szabályzataink értelmében csak a rendes professzori katedra elfoglalása alkalmával mondhatók székfoglalók. Így most csak épen röviden kívánok szólni s pusztán annak elmondására szorítkozni, ami leginkább a szivemen fekszik. Így beköszöntőm köszönettel kezdődik. Most nyílik először alkalmam, hogy köszönetet mondjak az érdemes tanári karunk, szeretett tisztelt kedves kollégáimnak, hogy a mult év folyamán megismert működésem alapján a katedrámban betöltésémléleményezésük joguk folytán továbbá bizalmukkal tisztelték meg; ugyszintén a jogakadémia nyagtekintetű igazgató-tanácsának, hogy kijelölték egy alapul első sorban tartott érdemesnek s végül Kecskeméti város közönségének, hogy törvényhatósági bizottságának közgyűlésében egyhangu határozattal az akadémia professzorává megválasztott.

Másik szavam az ifjúságnak szól, az én kedves barátainak, kikkel a szó igaz értelmében baráti viszonyt óhajtok fenntartani. Meggyőződésem ugyanis, hogy nálunk a főiskolai oktatás eredménytelenségének egyik főoka az a sokszor áthidalhatatlan úr, mely professzor és hallgató között mint siket mélység tőrték. A professzor nem ismeri az ifjúság tőrtékseit, a hallgató előtt pedig idegen a professzor gyakran excludív tudományos légköre. Mily másként van ez külföldön! Németországban, hol a professzor diákjaival együtt dolgozik, hol a szeminariumok zöld asztalai mellett a Studentnek is joga van szólni, hol hetenként a professzor lakásán fogadást órák vannak s megnyílik a tanítvány előtt mestereknek buváronyhája és fehér asztala egyaránt! Vagy Angliában, hol a tutor, meg professzor személyesen foglalkozik tanítványával s elsősorban becsületes, szilárd jellemű és munkaszerető embereket nevelnek! Meggyőződésem, hogy az ifjúságra mi sem lehet iránytűbó hatással, mint a közvetlen követendő jópelda.

25 POLLÁK NÁNDOR Kobrak cipőraktárában, **25**
 szálalék!! Nagykőrösi-utca 12. sz. alatt, míg a készlet tart, szálalék!!
 a talpba vésett áraból 25 szálalék engedményt ad. szálalék!!

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt tegnap este 6 órakor az új Collégium díszteremében Kecskeméti egész intelligenciájának jelenlétében. Dr. Szalontay Barnabás városi fogalmazó tartotta az esküvőt Pócsy Mária-val. Az esketést Mészáros János ref. lelkész végezte.

— **A TEVKE igazgatósági ülése.** A Tüdővész Ellen Védőköz Kecskeméti Egyesület szerdán délelőtt fél 12 órakor a városába kizsír tanácstermében ülést tart. Tárgy: a polgármester üdvözlése, melyen nyomban az ülés után testületileg vesz részt, azután az alapszabályok módosítása tárgyában érkezett belügyminiszeri rendelet.

— **Egyetemi előadások.** Dr. Buday Desző, jogakadémiai nyilvános rendes tanár, egyetemi m.-tanár, a kolozsvári egyetemen október hó 17-én kezdti meg az idei előadás-ciklusát.

— **Szerenád.** A kecskeméti Polgári Dalkör holnap, szerdán este 8 órakor szerenádát ad Sándor István polgármester tiszteletére.

— **Mollináry-emlékünnepe.** Folyó hó 17-én szerdán, Bosznia occupációjának 35 éves fordulóján az akkori Mollináry ezred tagjai emlékünnepeket rendeznek. Gyülekezések reggel 8 és 9 órakor lesz a város-háza kapujában, 9 órakor ünnepélyes szent mise lesz a róm. kath. templomban, mely után a nagyteltemplom falába illesztett emléktábla megkoszorúzásra következik. Délben ebéd lesz az Ábel-féle vendéglőben.

— **Tilos az osztrák osztlársors-jegy árusítása Magyarországon.** Épp úgy, mint a magyar osztlársorsjegyeket tilos Ausztriában árusítani, a magyar kormány megtiltotta az osztlársorsjegyek árusítását Magyarországon. A kereskedelmi miniszter e tárgyban rendeletet is intézett a postahivatalokhoz.

— **A husárak.** Kecskemét példájára Mukó város hatósága is szabályozta a husárakat. Részletesen megállapították, hogy milyen ár a maximum, amelyre a különböző fajjau és minőségű husokért kérni lehet az árusítóknak.

— **Vásár.** Vasárnap hétfőn tartják meg az ugynevezett Szentmihálynapú vásárt Kecskeméten. A vásár nagy forgalmúnak ígérkezik.

— **A tisztviselők feláru jegy-igazolványa.** Azok a tisztviselők és tanítók, akiknek joguk van feláru jegy igazolványhoz, ezen igazolványaikat október elsejétől fogva hivatalos főnökeik útján az államvassutakhoz terjeszték, hogy azokat ismét megújítsák. Az igazolványhoz 2 K postabélyeg csatoláson eljárás címén. Ajánlatos, hogy az érdekeltek minél előbb jelentkezzenek.

— **Országos szőlő-kiállítás.** A Magyar Szőlőszőlőgazdák Országos Egyesülete október hó 11–19. napjára tervezett országos szőlő kiállításra nagyarányúnak ígérkezik. A kiállítás iránt sikerült a külföldi érdeklődést is felkelteni. A Magyar Szőlőszőlőgazdák Országos Egyesülete legutóbb elhatározta, hogy a kiállításra egyidejűleg szőlővásárral, illetve szőlő-aukciójával is rendezs a kiállításra előtag szőlőt kívül minden más borgezdasági termékkel is.

— **Paradisom kivitelűn.** Gyümölcs termelésünk mellett évek óta fejlődik egy más termelési ág és pedig a paradicsom termelés. Néhány év óta ugyanis gazdánk rájöttek, hogy milyen kitűnő üzlet a paradicsom termelés és évről-évre nagyobb és nagyobb kvantumot produkálnak. Mig ugyanis 8–10 évvel ezelőtt naponta alig került 100–150 métermázsra kivitelre, ma már ott tartunk, hogy naponta 500–600 métermázs paradicsom kerül elszállításra s ezzel a mennyiséggel azután Kecskemét eléri az utjvidéki paradicsom termelést és kivitelét. Gazdáinknak e réven tekintélyes haszon jut, mert ha már 2 fillért kapnak a paradicsom kilójáért, haszonra dolgoznak. S ezzel szemben azonban a napi árak 8–10 fillér között váltakoztak és így igazán olyan kitűnő jövedelemre tettek szert, amilyent semmi más termelési ágban el nem érhetek volna.

— **Országos Kertészeti Kiállítás.** Október 4-iken nyílik meg Budapesten az országos kertészeti kiállítás. A kiállítás jelentőségét sem általánosságban, sem speciel ebben az esetben hangsúlyozni nem kellene, de tesszük ezt mégis azért, mivel a terméknek nálunk Kecskeméten — legalább az eddigi tapasztalatok után nyilatkozva — nem apanak látni, meg a tökéletes tudomást vénni aker azokról a dolgokról, amik legjobban az ő érdekeiket szolgálják. A kiállítás egyrészt a termelők legemesebb versenyhelye, másrészt a fogyasztók közönségnek egy olyan piac, ahol a legmagasabb árak mellett. A termelők versenyében való találkozás, a fogyasztók igényeinek növekedése mig egyrészt a tökéletesbülés felé irányítja a termelést, másrészt a tökéletesebb termelés, a fokozottabb igények, emelik az árakat. S ezzel meg is van mondva minden. A Kecskeméti Gazdasági Egyesület áthátva attól a tudattól, hogy midőn a kiállításon való részvételre felhívni, egyrészt kötelességet teljesíti, másrészt különösen a termelők érdekeit szolgálja, foglalkozott ezzel a dologgal. Elhatározta, hogy a város és egyes — de kevés számu magános mellett — az egész város termelőitől összeszedve állít ki egy nagy kollekciót, méltó Kecskemétié. Hogy ezt a tervét megvalósíthassa, ez uton fordult a termelőkhöz, hogy akiknek szép gyümölcsük van, ne sajnáljanak az Egyesületnek a kiállítás céljaira abból ingyen egy-egy kis mennyiséget átengedni. Tegyük félre az önzést, segítsenek az Egyesületnek, hogy mint minden kiállításon, most is legszebb díjat hozhassa el magának a büszkeségére, hanem dícsőségül a Kecskeméti termelőknél. Nem kérünk sokat, csak egy-egy szemet adjon mindenki s hisszük, hogy elérjük, amit akarunk. Az önkéntes adakozók szándékukat jelentték az Egyesület titkári hivatalában.

— **A főkapitány figyelmébe.** Estéről-estére nagy számu közönség keresi fel a Nagy-kőrösi-utcat, Kecskeméten u. n. korzóját, hogy az egész napi munka után egy kis sétával a friss levegőn, felidúsítse magát. Ezt a sétát folyton zavarja a szük utcan a kocsi közlekedése. S még eddig a véletlen játszott közben, hogy a szük utcan szerencsétlenség nem történt. Mielőtt szerencsétlenség adná elő magát, felkérjük a főkapitányt, hogy a Kőrösi-utcan a kocsi forgalmat legalább a Beretvás szállótól a Kobrak cipőgyárig tiltsa el, mert ellenkező esetben szerencsétlenség el lehetne kerülni.

— **A patkolási tanfolyamok szervezése.** Az Országos Allatgyógyászati Tanács javaslatot terjesztett elő a patkolási tanfolyamok kérdésében. A javaslat szerint a mostani időleges patkolási tanfolyamok fokozatos megszűntetésével nagyobb forgalmú városokban rendszeres és állandó tanfolyamok volnának szervezendők a kovácsok és kovácssegédék számára, amely tanfolyamok célja megelégedő elméleti és gyakorlati oktatás útján az erre a szakmára egynek a patkolás iparszerű üzésére képezni. Abból a célból, hogy idővel csakis erre képezett kovácsok foglalkozzanak a patkolással, ajánlatos máris bizonyos záros határidőt kitűzni, melyen belül a kovácsok a képzést megszerezni tartoznak, melyen túl nem képezett kovácsok nagyobb helyeken nem üzhetik a patkolást. Kivánatosnak tartja a tanács, hogy a tanfolyamokat látogató kovácsok és segédek az állam és a helyi hatóságok részéről anyagi támogatásban részesüljenek.

— **Feltört korcsma.** Polyák János Mária-körút 21. szám alatti levő korcsma üzletét ismeretlen tettes feltörte. És a szobában levő asztalfelekből, amit egy vésővel tört fel, ellopott 25 koronát, egy arany fülbevalót és egy arany nyakláncot. A rendőrség a nyomozást bevezette.

— **Ésküdtésék.** Tegnap este hozta meg az ítéletet az esküdtésék Zöldi Kovács Imre és Végh Gergely halált okozó sulyos testi sértésével vádolt vádlottak ügyében. A bíróság mindkettőjöt bűnösnek mondotta ki és 6 — 7 évi fűzfűháza ítélte őket. A vádlottakat felebezték.

— **Német nyelv gyakorlat.** Az állam főreáliskolában október 1-én kizárólag az új közönség részére német nyelv gyakorlati tanfolyam nyílik meg. Érdeklődők forduljanak **Herzeg Antal** áll. főreáliskolai tanárhoz. Értekezés naponta délelőtt 9-kor, 10-kor és 11-kor az állami főreáliskolában.

— **Lajosmizse őszi országos vásár** f. hó 8-án tartott meg. A minden évben növekvő vásár ez idén különösen látogatott volt. A kedvező időjárás a kiasszonyt napra ünnep munkánktelené gyasszammal vonzotta a környék lakosságát a vásárra. A szokatlanul nagy felhajtás igen lenyomta a jószág árakat. A szarvasmarha átlagos ára 250 korona, a lóé 300 korona, a juhé 15 korona, sertésé 20–50 korona. A hivatalos kimutatás szerint felhajtott szarvasmarha 3072 darab, eladatott 813 darab. Ló felhajtott 909 darab, eladatott 411 darab. Juh felhajtott 624 darab, eladatott 203 darab. Sertés felhajtott 1324 darab, eladatott 743 darab. Összesen felhajtott 5919 darab, eladatott 2170 korona.

— **A dohányfogyasztás csökkenése.** Az állami jövedelmek csökkenése minden irányban mutatkozik. Most a dohányfogyasztás nagyarányú csökkenést álapított meg s kiderült, hogy az idén január 1-től szeptember 1-ig 30 millió szivarral és 1000 millió cigarettával kevesebb fogyott el, mint az elmúlt év ugyanezen időszakában. Ez pénzértékben kifejezve husz millió korona veszteséget, illetőleg jövedelemcsökkenést jelent. Erdekes, hogy nemcsak az olcsó dohányfajta fogyasztása csökkent, hanem a finom gyártmányoké is. Ez a tény megdönti azt a régebbi feltevést, mintha a fogyasztás csökkenése a határozatlatot teljesítő tartalékok hosszú ideig való bentartása okozta volna. A rossz viszonyok, úgy látszik, még a dohánysz terén is takarékosra intik az embert.

Behatoltak házának udvarába.

Megtámadták és a subáját ellopták.

Közleg a tél, most már a tél holmik beszerzéséről gondoskodik az ember. Sokan összevásárolják már a holmikat, akár pedig nem akarnak venni azok irigykedve nézik és elhatározzák, hogy akár török, akár szakad el fogják lopni az illetőt.

Ilyen eset az alábbi is:

Fábián János orgoványi lakos vett magának a vásárban egy új subát. A subára fajta a fogva Pozsár Sándor és Besze János odaváló legényeknek és elhatározták, hogy ellopják tőle. Az elhatározást tett is követte.

F. hó 5-én este kint fekdát az udvaron a subába Fábián János, úgy 10 óra tájban, Pozsár Sándor és Besze János orgoványi lakosok beugrottak a kertészen keresztül az udvarba, megtámadták őt, egy bottal fejbe ütötték és 60 koronát ért subáját tőle erőszakol elvették és rá 10 lépésnyi távolsággal egy forgó pistollyal rálöttek és elmenekültek.

A csendőrség a nyomozást bevezette, a tetteseket elfogta és átadta az ügyészségnek.

A tettesek tagadnak, de minden körülmény ellenük bizonyít. Az eljárást előlteni megindították.

Anyakönyvi kivonat.

Szeptember 16.

Születések. Tóth Terézia r. Kiss Mária r. Amrein János r. Kovács Teréz r. Csávis Juliánna ref. Vízaknai Adler Stofa János Sándor György r. Végh Magdolna r. Darányi Mária ref. Gőbény Béla ref. Halász István r. Balla Desző r. Krisch Mária r. Boros Imre r.

Halálozások. Rafael Margit r. 15 hónapos. Kuscsera Terézia r. 3 hónapos. Kis Benjamin r. 20 hónapos.

Jönevelésű fiú tanoncznak felvetetik Nyirády László fűszerkereskedésében. 849

